

To nasz świat. Geografia

Klasa V

ZAGADNIENIA	TREŚCI	SZCZEGÓŁOWE CELE EDUKACYJNE			
		WYMAGANIA KONIECZNE UCZEŃ:	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:	WYMAGANIA ROZSZERZAJĄCE UCZEŃ:	WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE UCZEŃ:
GEOGRAFIA JAKO NAUKA					
GEOGRAFIA JAKO NAUKA	<ul style="list-style-type: none"> geografia jako nauka źródła informacji geograficznej główne i pośrednie kierunki świata 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym zajmuje się geografia wymienia główne kierunki świata wymienia źródła wiedzy geograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne i pośrednie kierunki świata w języku polskim i skróty w języku angielskim 	<ul style="list-style-type: none"> znajduje korelację pomiędzy geografiami a innymi dziedzinami wiedzy stosuje główne i pośrednie kierunki świata do opisu położenia względem innych obiektów 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi korzystać z różnych źródeł informacji geograficznej w celu uzyskania informacji
LĄDY i OCEANY					
LĄDY i OCEANY NA ZIEMI	<ul style="list-style-type: none"> Ziemia jako planeta w Układzie Słonecznym kształt Ziemi siatka geograficzna cechy południków i równoleżników rozmieszczenie kontynentów i oceanów na Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk 0° i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe wskazuje i nazywa kontynenty i oceany na globusie i mapie świata określa położenie kontynentów i oceanów względem półkul Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> podaje wartości charakterystycznych równoleżników (równik, zwrotniki, koła podbiegunowe) podaje cechy południków i równoleżników 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje siatkę geograficzną i kartograficzną porównuje południki i równoleżniki 	<ul style="list-style-type: none"> omawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym potrafi określić położenie wybranego punktu na Ziemi względem charakterystycznych równoleżników i południka 0°
WIELKIE ODKRYCIA GEOGRAFICZNE	<ul style="list-style-type: none"> wielkie odkrycia geograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kontynenty i oceany na trasach wypraw geograficznych K. Kolumba, V. da Gamy i F. Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny i znaczenie wielkich wypraw geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia skutki wielkich odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przebieg wpraw wybranych podróżników
MAPA					
MAPA i JEJ ELEMENTY	<ul style="list-style-type: none"> mapa i jej elementy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie mapa, wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w atlasie różne 	<ul style="list-style-type: none"> proponuje trasę wycieczki 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi zorientować mapę w terenie

	<ul style="list-style-type: none"> • różnica między planem a mapą • rodzaje map • pojęcia: mapa, wysokość, skala mapy 	<p>jej elementy</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta z legendy mapy w celu pozyskania informacji • rozróżnia rodzaje map • podaje przykłady map tematycznych, • podaje różnice między mapą papierową i cyfrową 	<p>przykłady map tematycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak wykorzystywać mapę w zależności od jej rodzaju 	<p>z uwzględnieniem informacji zawartych na mapie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się planem miasta i mapą turystyczną w terenie
SKALA MAPY i PLANU	<ul style="list-style-type: none"> • skala mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje skalę mapy • stosuje skalę mapy do odczytu odległości na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza odległości w linii prostej na mapie za pomocą skali 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza długości trasy złożonej z kilku prostych odcinków 	
UKSZTAŁTOWANIE TERENU	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia wysokość bezwzględna i względna, poziomice, rysunek poziomicowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia wysokość bezwzględna i względna, poziomice • odczytuje wysokości bezwzględne z mapy • posługuje się rysunkiem poziomicowym • rozpoznaje na mapie formy wypukłe i wklęsłe 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wysokość względną, korzystając z poziomicy na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w terenie elementy krajobrazu widoczne na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje obserwacji i pomiarów w najbliższej okolicy szkoły
KRAJOBRAZ OCHRONA PRZYRODY	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia krajobraz, mapa krajobrazowa, krajobraz antropogeniczny • sposoby ochrony przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie krajobraz i wyróżnia jego rodzaje • podaje nazwy barw stosowanych na mapach ogólnogeograficzna • wymienia pasy krajobrazowe Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się mapą ogólnogeograficzną i krajobrazową • wyszukuje i przedstawia informacje na temat form ochrony przyrody w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu • omawia sposoby ochrony przyrody w Polsce • omawia formy ochrony przyrody w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zróżnicowanie krajobrazowe Polski • wyjaśnia, dlaczego należy chronić przyrodę • wskazuje na mapie i omawia różne formy ochrony przyrody w Polsce w tym parki narodowe

KRAJOBRAZY POLSKI

KRAINY GEOGRAFICZNE w POLSCE	<ul style="list-style-type: none"> • krainy geograficzne w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie krainy geograficzne w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje warunki klimatyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy pasami krajobrazowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podstawowe zależności między elementami krajobrazów
------------------------------	--	--	--	--	---

<p>KRAJOBRAZY NATURALNE i ANTROPOGENICZNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • cechy poszczególnych pasów krajobrazowych • dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe w Polsce • krajobrazy naturalne i antropogeniczne • krajobraz wielkomijski 	<p>(Pobrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie, Nizina Mazowiecka, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Wyżyna Lubelska, Wyżyna Śląska, Tatry)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje na filmach i ilustracjach krajobrazy w Polsce • wymienia gatunki roślin i zwierząt występujące w danym krajobrazie • wskazuje na mapie obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w Polsce • wyjaśnia różnice między krajobrazem naturalnym i antropogenicznym • charakteryzuje krajobraz wielkomijski 	<p>w poszczególnych pasach krajobrazowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze walory przyrodnicze i kulturowe Polski • omawia wpływ warunków przyrodniczych na sposób zagospodarowania terenu na przykładach Wyżyny Lubelskiej i Śląskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego • omawia przykłady negatywnego wpływu człowieka na środowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny krajobrazu najbliższej okolicy pod względem jego piękna oraz ładu przestrzennego • opisuje życie mieszkańców wybranych krain geograficznych
<p>KRAJOBRAZY ŚWIATA</p>					
<p>STREFY KLIMATYCZNE STREFY KRAJOBRAZOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozmieszczenie stref klimatycznych i krajobrazowych na świecie • klimatogram • cechy poszczególnych stref krajobrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie i omawia strefy klimatyczne świata • wskazuje na mapie i omawia strefy krajobrazowe na świecie • odczytuje informacje zawarte na klimogramach • przedstawia główne cechy krajobrazów świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa i różnice różnych stref krajobrazowych na świecie • wskazuje na zależność między życiem mieszkańców a warunkami przyrodniczymi występującymi w różnych strefach krajobrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje klimatogramy w różnych strefach krajobrazowych • wykazuje zależność pomiędzy klimatem a strefą krajobrazową 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje współzależność między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka

		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje krajobrazy świata na filmach i ilustracjach • rozpoznaje na filmach i ilustracjach różne gatunki zwierząt i roślin występujące w różnych strefach krajobrazowych 			
--	--	--	--	--	--

Kryteria oceniania:

Stopień	Zakres wymagań
dopuszczający	około 75% wymagań koniecznych
dostateczny	prawie w pełni wymagania na stopień dopuszczający oraz około 75% wymagań podstawowych
dobry	prawie w pełni wymagania na stopień dostateczny oraz około 75% wymagań rozszerzających
bardzo dobry	prawie w pełni wymagania na stopień dobry oraz około 75% wymagań dopełniających
celujący	prawie w pełni wymagania na stopień bardzo dobry oraz wymagania dopełniające